

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

مرکز آموزشی درمانی و پژوهشی ۱۷ شهریوررشت

داروی دیازپام و مراقبتهای پرستاری

تهیه کننده: نسیمه مهربابی

(کارشناس پرستاری و رابط آموزش پرستاری بخش عفونی)

تحت نظارت:

آذرضاصفت

(کارشناس ارشد پرستاری کودکان و سوپروایزر آموزشی)

بهار ۱۴۰۱

Diazepam

دیازپام

نام تجاری: valium, Diastat

طبقه بندی درمانی: ضد اضطراب، ضد تشنج بنزودیازپینی، شل کننده عضلات اسکلتی با عملکرد مرکزی

اشکال موجود: Tablets: 2, 5, 10 mg

Injection: 10 mg/2cc

Supp: 5, 10 mg

فارماکودینامیک: عملکرد مهارى ناقل عصبى گابا، آمینوبوتیریک اسید را افزایش میدهد. اثرات تضعیف کننده در کلیه سطوح CNS روی میدهد. مهار پیش سیناپسی را افزایش میدهد و گسترش فعالیت کانونهای تشنجی را سرکوب میکند. فارماکوکینتیک: به راحتی از مجرای گوارش جذب میشود. از سد خونی - مغزی و جفت عبور میکند به داخل شیر منتشر میشود. در کبد به متابولیت‌های تبدیل میشود. اکثر این متابولیت‌ها از راه ادرار دفع میشوند و مقادیر ناچیزی از آنها از راه مدفوع دفع میشوند.

خوراکی: به سرعت جذب میشود، شروع اثر نیم ساعت، طول اثر ۲-۳ ساعت

داخل وریدی: شروع اثر سریع است، طول اثر ۱۵ دقیقه تا یک ساعت

رکتال: پیک غلظت ۱،۵ ساعت

موارد مصرف: اضطراب، محرومیت حاد الکل، صرع، شل کننده عضلات اسکلتی، قبل از انجام آندوسکوپی، اختلالات

تشنجی

دوز و راه مصرف دارو:

صرع:

کودکان بالای ۵ سال: داخل وریدی ۱mg به آهستگی تزریق شود.

کودکان ۱ ماهه تا ۵ ساله: ۰,۵-۰,۲ mg به آهستگی

اختلالات تشنجی/اضطراب:

کودکان بالای ۶ ماهه: ۰,۳-۰,۰۴ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم در هر دوز هر ۲-۴ ساعت یکبار

عوارض جانبی:

سیستم اعصاب مرکزی: خواب آلودگی، سرگیجه، اضطراب، افسردگی، خستگی، بی خوابی، توهم

قلبی-عروقی: افت فشار خون-تاکیکاردی

تنفسی: تضعیف مرکز تنفس

خونی: نوتروپنی

گوارشی: خشکی دهان، تهوع، استفراغ، بی اشتها، اسهال

چشم و گوش و حلق و بینی: تاری دید، نیستاگموس، میدریاز

موارد منع مصرف:

حساسیت به بنزودیازپین ها-گلوکوم زاویه بسته، کما، بروز آپنه در خواب، بیماری کبدی، در بارداری گروه D

مراقبت های پرستاری:

- تزریق وریدی دیازپام باید به آرامی انجام شود.
- در حین تزریق باید نبض و فشار خون و ضعف تنفسی را بررسی نمود. کاهش فشارخون، کاهش نبض و وقفه تنفسی از عوارض جانبی تزریق سریع دیازپام است.

- نبض و فشار خون را در دو وضعیت نشسته و خوابیده کنترل نمایید. در صورتی که فشار خون به میزان ۲۰ میلی متر جیوه افت پیدا کرد دارو را قطع کرده و به پزشک اطلاع دهید.
- در صورت تزریق وریدی دیازپام تعداد تنفس را هر ۵-۱۵ دقیقه کنترل کنید.
- در صورتی که دارو به منظور کنترل حملات تشنجی تجویز شده نوع، طول مدت و شدت حملات را در نظر داشته باشید.
- طی درمان طولانی مدت، تست های خونی نظیر CBC را انجام دهید ممکن است دیسکرازی خونی ایجاد شود هر چند که عارضه ای نادر است.
- تزریق وریدی دیازپام داخل وریدهای بزرگ انجام شود.
- کل دوز دارودر نوزادان و کودکان در طول مدت ۳ دقیقه تزریق گردد.
- محل تزریق وریدی را از نظر ترومبوز و فلبیت کنترل کنید زیرا ممکن است سریع اتفاق بیفتد.
- تست های کبدی نظیر AST,ALT,LDH، بیلی روبین، آلکالین فسفاتاز، کراتین را کنترل نمایید.
- در نوع خوراکی جهت کاهش علائم گوارشی بهتر است همراه با غذا یا شیر مصرف شود.

آموزش به بیمار و خانواده:

- از آنجاییکه سرگیجه و گیجی از عوارض داروست لازم است به بیمار در حین حرکت کمک شود.
- از رانندگی و فعالیت های مستلزم آگاهی اجتناب کنید . دارو باعث خواب آلودگی می شود.
- مصرف سیگار و استعمال دخانیات از اثرات دارو می کاهد.
- دارو همراه غذا مصرف شود .
- بعد از یک دوره ی درمان طولانی مدت دارو را ناگهانی قطع نکنید.
- از آن جایی که افت فشارخون ممکن است رخ دهد به آهستگی تغییر وضعیت دهید. خصوصاً این مورد را در سالمندان رعایت کنید.
- در ابتدای درمان ممکن است خواب آلودگی بدتر گردد.

- داروهای ژنریک ایران همراه با اقدامات پرستاری. دکتر فاطمه تیموری. ۱۳۹۴

- فارماکولوژی داروهای ژنریک همراه با اقدامات پرستاری. سلیمان نارویی. ویدا خانی، ۱۳۸۹

- پرستاری کودکان مارلو. سونیا آرزومانیانس. ۱۳۸۸

- داروهای ژنریک ایران با اقدامات پرستاری. مرجان رسولی، ۱۳۹۵